

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18569

Θέμα 183^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 471-490**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΧΟ. *Δηλοῖ τὸ γέννημ' ὤμὸν ἐξ ὤμοῦ πατρὸς
τῆς παιδός· εἵκειν δ' οὐκ ἐπίσταται κακοῖς.*
- ΚΡ. *Ἄλλ' ἴσθι τοι τὰ σκλήρ' ἄγαν φρονήματα
πίπτειν μάλιστα, καὶ τὸν ἐγκρατέστατον
σίδηρον ὀπτὸν ἐκ πυρὸς περισκελῆ 475
θραυσθέντα καὶ ῥαγέντα πλεῖστ' ἂν εἰσίδοις.
Σμικρῶ χαλινῶ δ' οἶδα τοὺς θυμουμένους
ἵππους καταρτυθέντας· οὐ γὰρ ἐκπέλει
φρονεῖν μέγ' ὅστις δοῦλός ἐστι τῶν πέλας.
Αὕτη δ' ὑβρίζειν μὲν τότε' ἐξηπίστατο, 480
νόμους ὑπερβαίνουσα τοὺς προκειμένους·
ὑβρις δ', ἐπεὶ δέδρακεν, ἦδε δευτέρα,
τούτοις ἐπαυχεῖν καὶ δεδρακυῖαν γελᾶν.
Ἦ νῦν ἐγὼ μὲν οὐκ ἀνήρ, αὕτη δ' ἀνήρ, 485
εἰ ταῦτ' ἀνατὶ τῆδε κείσεται κράτη.
Ἄλλ' εἴτ' ἀδελφῆς εἴθ' ὀμαιμονεστέρα
τοῦ παντός ἡμῖν Ζηγὸς Ἐρκείου κυρεῖ,
αὐτὴ τε χῆ ξύναιμος οὐκ ἀλύξετον
μόρου κακίστου· καὶ γὰρ οὖν κείνην ἴσον
ἐπαιτιῶμαι τοῦδε βουλευῆσαι τάφου. 490*

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Δηλοῖ τὸ γέννημ' ὤμὸν ... δοῦλός ἐστι τῶν πέλας.*****(Μονάδες 30)**

ΧΟΡΟΣ

Ο χαρακτήρας της κόρης φαίνεται πως είναι σκληρός από σκληρό πατέρα και δεν ξέρει να υποχωρεί στις συμφορές.

ΚΡΕΩΝ

Γνώριζε όμως ότι και τα πιο αλύγιστα φρονήματα πολλές φορές ταπεινώνονται, και το πιο σκληρό σίδερο που είναι πυρακτωμένο, ώστε να γίνει άκαμπτο, τις πιο πολλές φορές μπορείς να το δεις να ραγίζει και να σπάει. Και γνωρίζω ότι και τα αγριεμένα άλογα δαμάζονται με μικρό χαλινάρι γιατί δεν επιτρέπεται να υπερηφανεύεται όποιος (εκείνος που) είναι δούλος των άλλων.

2. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των όρων: πάροδοι, διαζώματα, κερκίδες.**(Μονάδες 10)**

- ✓ **Πάροδοι** ονομάζονταν δύο πλευρικές δίοδοι, από τις οποίες πραγματοποιείτο η είσοδος του χορού στην ορχήστρα.
- ✓ **Διαζώματα** ονομάζονταν οι πλατείς οριζόντιοι διάδρομοι που χώριζαν το κοίλον σε δύο ή τρεις ζώνες, για να διευκολύνουν την κυκλοφορία των θεατών.
- ✓ **Κερκίδες** ονομάζονταν τα τμήματα των εδωλίων ανάμεσα στις κλίμακες.

3. πίπτειν, θραυσθέντα, ραγέντα, φρονεῖν, ὑπερβαίνουσα: Να γράψετε δύο ομόρριζες λέξεις, απλές ή σύνθετες, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.**(Μονάδες 10)**

πίπτειν → επίπτωση, περιπέτεια
θραυσθέντα → εύθραυστος, θραύση
ραγέντα → διάρρηξη, ρωγμή
φρονεῖν → φρόνημα, περιφρονητικός
ὑπερβαίνουσα → βήμα, άβατος

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος